

ærede 5te Medlem for 7de Kreds (Rottbøll), som kom ind paa at kritisere den foreslaaede Landbrugstold. Dette ligger jo for saa vidt noget fjernere fra mit Omraade, som jeg ikke særlig giver mig af med denne Sag, der har saa fortræffelige Talsmænd her i Salen. Men jeg skal dog tillade mig at gøre opmærksom paa, at den Maade, hvorpaa det ærede Medlem vilde kritisere Standpunkterne, ikke forekom mig at være synderlig overbevisende eller synderlig dygtig. Det ærede Medlem talte om 3 forskellige Standpunkter, der vare gjorte gældende, jeg tror i Fjor Foraar, i Betænkningen i Sommer og nu her, og som de Herrer „Protektionister“ — sagde han — havde indtaget. Jeg tror ikke, man vil have nogen Ret til at tale om forskellige „Standpunkter“ i denne Sag — i alt Fald ikke saa forskellige, at det kunde betyde noget — medmindre det var Udvalgets Flertal eller Flertallet her i Tinget, der i Løbet af et halvt Aar havde skiftet Mening og udtalt sig paa forskellig Maade. Den Omstændighed, at Folk, der staa i Landbrugets Tjeneste kunne have forskellige Meninger om, hvad man rettest bør vælge at beskytte, forekommer mig virkelig ikke at være noget Bevis paa, at Protektionisterne fuldstændig staa og famle og indtage mange forskellige Standpunkter.

Det ærede Medlem advarede meget imod — og det var navnlig det, jeg vilde sige — at man skulde fæste Lid til den Tale om, at man ødelagde Dit og ødelagde Dat ved at gøre Forandring i Lovgivningen. Han nævnede i den Henseende et Par Eksempler, om hvilke jeg maa sige, at de aldeles ikke ere slaaende eller træffende med Hensyn til det, der her foreligger. Han nævnte først Loven om Borsyre i Smørret og talte om de meget stærke Udtalelser, der vare komne om at ødelægge Handelen med Smør m. m. — det var nu ikke Flertallet i Tinget, der udtalte sig derom, det kom ganske vist fra et eller andet æret Medlem, som havde næret Frygt i den Henseende. Men jeg maa gøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at hvis man i dette Forhold havde vedtaget en Bestemmelse, som bagefter viste sig at være forkert, vilde det være den letteste Sag i Verden at faa dette forandret, og saa vilde alle Mennesker være enige om, at den maatte forandres; det vilde ikke føre til nogen som helst Skade. Men hvilken Betydning vilde det ikke have for Industrien, hvis man gennem Toldsatser gjorde saadanne Forandringer, at man gav Industrien et Grundstød? Det vilde være

meget vanskeligt at genoprette, og det vilde ikke paa nogen Maade kunne lade sig gøre med en Forandring i Loven. — Paa samme Maade talte det ærede Medlem om Ølskatloven, der havde man ogsaa talt om, at man vilde ødelægge Ølfabrikationen med den, men saaledes forholder det sig ikke. Det, der var Tale om, var, at der var en Del Medlemmer, der mente, at det ikke vilde være naturligt eller rigtigt, om man gjorde Forskel paa Bryggerierne, saaledes at man sagde, at der skulde være en Toldsats for Ølbryggerier, naar de vare smaa, en anden, naar de vare større. Det var et helt andet Spørgsmaal.

Og endelig vil jeg sige, at naar det ærede Medlem lige overfor de svenske Forhold sagde, at deraf kunde man ikke lære noget — af forskellige Grunde, som jeg ikke skal fordybe mig nærmere i — saa er Forholdet dog dette, at han maatte indrømme, at Kornpriserne i Sverige ere stegne meget betydeligt, og at det har haft en gavnlig, meget gavnlig Indflydelse paa de svenske Landbrugsforhold. Det maatte han indrømme; men, sagde han, det vilde ikke vare ved længe, man vil komme ind paa at dyrke større Arealer, og det vil ikke vare ret længe, inden man kommer til at producere mere; Prisen vil gaa ned, og man vil altsaa ikke have nogen Fordel. Men selv om det forholder sig rigtigt, selv om det ærede Medlem har fuldstændig Ret deri, skulde det danske Landbrug da støde en midlertidig Hjælp bort, skulde det være ligegyldigt for, om det maaske i en halv Snæs Aar kunde have Fordel deraf, om ikke længere? I den Tid kunde maaske mange Forhold have forandret sig. — Det forekommer mig, at naar det ærede Medlem argumenterer saaledes, maatte man snarere sige: Lad os prøve det, vi gøre Forsøget og se, hvilke Fordele der kan komme ud deraf.

I øvrigt udtalte det ærede Medlem, at det var hans Mening, at nogen Nødgang i Beskyttelsen kunde Industrien ganske sikkert taale. Jeg ved ikke, hvorfra det ærede Medlem har et særlig nøje Kendskab til dette Forhold. Andre, som have undersøgt Sagen meget nøje, gennem flere Aar fordybet sig i Spørgsmaalet, mene ikke at kunne gaa længere ned end til det, Toldkommissionens Flertal er gaaet til. Det Flertal, hvortil ogsaa jeg hører, har den største Frygt for at eksperimenterer paa dette Omraade. Vi tro, at denne Sag er for vigtig til, at man kan inddrage sig paa Eksperimenter, og det kan ikke blive andet end et Eksperiment, naar man